

Verksamhetsplan med budget 2018.

Miljönämnden

Beslutad av Miljönämnden, den 16 januari 2018, § 9

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2 Driftsnämndens planering	4
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden	4
2.2 Verksamhetsåret 2018	4
2.3 Framåtblick	5
3. Reglemente	7
3.1 Uppdrag enligt reglemente	7
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling.....	8
4.1 Hållbar tillväxt	8
4.2 Människors egenmakt.....	13
4.3 Barns och ungas behov	15
4.4 Trygg välfärd.....	16
5 Planering för nämndens resurser	18
5.1 Ekonomi	18
6 Planering för övriga åtaganden	21
6.1 Kommunövergripande åtaganden.....	21
Bilaga 1 Fem år i sammandrag	22
Bilaga 2 Driftsnämndens organisation	23
Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling.....	23

1. Förslag till beslut

Miljönämndens verksamhetsplan med budget 2017 visar hur nämnden planerar att arbeta för att kommunen ska nå sina mål och utvecklas till att bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad. Verksamhetsplanen visar vad nämnden planerar för 2018, för att på bästa sätt utföra sitt uppdrag, att genom tillsyn och kontroll utifrån framförallt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen arbeta för en hållbar miljö utan negativ klimatpåverkan, hälsosamma inomhus- och utomhusmiljöer samt säkra livsmedel för invånare och besökare.

Nämndens skattefinansierade budget uppgår till 15 945 tkr. Målet för avgiftsfinansieringsgraden är satt till 55 procent, vilket är en ökning från tidigare år.

Förvaltningens förslag till Miljönämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2018 för Miljönämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2018 överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för kännedom.

2 Driftnämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Örebro kommun är en inflyttningskommun. 2018 inleds med en befolkningsmängd på cirka 150 000 personer. Det ställer krav på kommunen, vilket även Miljönämnden känner av. Miljönämnden har inför 2018 uppgraderat sitt ärendehanteringssystem för att kunna arbeta digitalt och skapa förutsättningar för att inte längre vara pappersberoende. Medarbetarna har blivit bättre på att fakturera verksamhetsutövarna för det arbete som ska avgiftsfinansieras, vilket innebär att skatteintäkterna används till rätt saker och att nämnden har en god ekonomi. Med en växande befolkning och de ökade behov det medför är det en nödvändighet.

2.2 Verksamhetsåret 2018

En tid av digitalisering och förberedelser för flytt

Utvecklingen inom digitaliseringen sker snabbt i vår omvärld. Miljönämndens verksamhet är inget undantag. Under 2017 gick förvaltningens ärendeflöde över från att varit pappersberoende till att nu i stort sett vara digitalt. Uppgraderingen av ärendehanteringssystemet innebär fler möjligheter att koppla på e-tjänster som gör det smidigare för nämndens kunder att exempelvis lämna in ansökningar eller få beslut. Under 2018 kommer troligtvis tjänsten Mina meddelanden att kunna sättas i drift vilket innebär att kunderna kan få sina beslut till en digital brevlåda som öppnas via bank-id. Siktet för 2018 är att anpassa verksamhetsprocesserna så att papper inte överhuvudtaget inte behöver skrivas ut och att docka på e-tjänster.

Miljönämnden tillsammans med flera andra nämnder kommer under 2018 att byta operativsystem till Microsoft Windows 10 och samverkansplattform till Office 365. Detta skapar en modernare datormiljö som möjliggör effektiv kommunikation mellan medarbetare och bättre verktyg för att utföra uppdragen.

2018 kommer att präglas av förberedelser inför verksamhetsflytten till Citypassagen. Det är ett modernt kontorshus som byggs av Castellum och där Örebro kommun hyr tre våningsplan. Syftet med att flytta stora delar av förvaltningarna inom programområde Samhällsbyggnad är att få en större utväxling av de politiska uppdragen genom en högre grad av samverkan mellan förvaltningarna. Lokalerna är förberedda för ett aktivitetsbaserat arbetssätt och moderna digitala hjälpmedel.

Ny taxa inom miljöbalkens och livsmedelslagens område

Att kunna ta betalt för nämndens tillsyn är en viktig hörnsten för att kunna bedriva en fungerande verksamhet. Taxan för tillsyn och prövning enligt miljöbalken fastställdes av Kommunfullmäktige i november 2013 och taxan för offentlig kontroll av livsmedel reviderades senast i november 2014. Sedan dess har prisbeloppen i taxan inte räknats upp trots att kostnaderna för att bedriva verksamheten ökat. Hittills har detta kompenseras av att nämnden har blivit bättre på att ta ut avgifter där det har varit befogat. Arbetet med att ta fram en ny taxa kommer att följa rekommendationerna från Sveriges kommuner och

landsting (SKL).

Fokusering på att öka NKI

Det finns tendenser av en vikande svarsfrekvens och ett sjunkande resultat för Nöjd-kund-index, som framförallt gäller ärenden inom Miljöbalktillsynen. Örebro kommun har som målsättning att indexet som lägst ska ligga på 70. Livsmedelstillsynen håller en jämn nivå på mycket goda 78, men för miljöbalktillsynen har indexet visat en vikande tendens med låga svarsfrekvenser. Fokus kommer att sättas på att identifiera vad som behöver göras samt att genomföra åtgärder för att öka svarsfrekvensen och indexet.

Motiverande samtal i tillsynen

En av de större framgångsfaktorerna för att bedriva en effektiv tillsyn är kunskap om kommunikation. Hur myndigheten väljer att kommunicera med sina kunder sätter avtryck på och kan vara avgörande för hur myndigheten betraktas. Mest framgångsrik är tillsynen i de fall där verksamhetsutövare till fullo inser sitt ansvar och där det finns kunskap och vilja till ständig förbättring. Metoden *Motiverande samtal* syftar till att stärka tillsynspersonernas förmåga att kommunicera för att i sin tur stärka företagares egna incitament till systematiskt förbättringsarbete. Under 2018 planeras att tillsynspersonerna får en djupare insikt i *Motiverande samtal* och hur den kan användas i tillsynsarbetet.

2.3 Framåtblick

Örebro kommun är och väntas fortsätta att vara en inflyttningskommun. Det ställer krav på kommunens nämnder, som ska fortsätta att utföra sitt uppdrag och tillhandahålla service av hög kvalitet till ett ökat antal människor. Skatteintäkterna kommer inte nödvändigtvis att öka i samma takt, i och med att demografin är på väg att förändras, med en minskad andel människor i arbetsför ålder. Kommunen måste ständigt hitta sätt att bli effektivare för att möta dessa förändringar.

För Miljönämndens del väntas fler människor i staden och på landsbygden innebära ett fortsatt fokus på exploatering av förorenad mark, där Miljönämnden har ett viktigt uppdrag. Samtidigt måste nya skolor och förskolor byggas, där Miljönämnden är med i planeringen för att säkerställa att eleverna får bra utomhusmiljöer. Sedan utövar Miljönämnden tillsyn på skolornas och förskolornas inomhusmiljöer och kök. En stad som förtätas leder dessutom till nya problem med buller. I dagsläget kommer Miljönämnden ofta in i ett skede då bullret är ett faktum. Till viss del kommer det att vara så även framöver, men ett sätt att minska problemet är att redan i ett tidigt skede arbeta för att problemen inte ens ska uppstå. Miljönämnden måste därför vara med i planeringsstadiet av nya områden och förtätningar av befintliga områden även utifrån bullerperspektivet.

Ny tobakslag men oklart när

Tobaksdirektivsutredning lämnade under 2016 över sitt betänkande, SOU 2016:14, till regeringen. Syftet är att minska bruket av tobak och illegal handel med tobak. Förslagen innefattar i huvudsak en tillståndsplikt för försäljning av tobak, en utvidgning av rökförbudet till att omfatta fler miljöer och fler produkter, ett förbud mot exponering av tobaksvaror i butiker och vissa

förändringar i regleringen av snus samt i tillsynsorganisationen. När väl den nya lagen träder i kraft vilket förväntas ske under 2018 eller 2019 kommer Miljönämnden att behöva lägga mer resurser än idag på att administrera och utföra tillsyn inom tobaksområdet.

Tillståndsenheten till Miljönämnden 2019

Kommunstyrelsen har gett kommundirektören i uppdrag att ta fram ett förslag till Kommunfullmäktige om att inför nästa mandatperiod flytta ansvaret för tillståndsgivning för servering av alkoholhaltiga drycker från Socialnämnd öster till Miljönämnden. Om Kommunfullmäktige fattar ett sådant beslut flyttas Tillståndsenheten över till Miljökontoret 2019. Sedan flera år har ett gott samarbete funnits mellan Tillståndsenheten och Miljökontoret och medarbetarna har tidigare fysiskt varit placerade vid Miljökontoret. Väljer Kommunfullmäktige att fatta ett sådant beslut innebär det att Miljönämndens ansvar utökas och att tillsynen av alkohol och livsmedel som är tätt sammankopplade ytterligare kan samordnas.

Flytt till nya lokaler för bättre samverkan

Under våren 2019 flyttar Miljökontoret tillsammans med Stadsbyggnad, delar av Kultur och fritid samt delar av Tekniska förvaltningen till det nybyggda Citypassagen där Örebro kommun hyr tre våningsplan. Syftet med flytten är att få en större utväxling av de politiska uppdragen genom en högre grad av samverkan mellan förvaltningarna. Lokalerna är förberedda för ett aktivitetsbaserat arbetssätt och moderna digitala hjälpmedel. Kostnaderna för förvaltningen kommer att öka initialt men det ska också ställas emot det stora renoveringsbehov som nuvarande stadsbyggnadshus har. Digitaliseringen ökar effektiviteten och rimligen bör kostnaden per producerad enhet bli lägre.

Digitalisering

Omvärlden digitaliseras och förvaltningen likaså. Under 2018 planeras att Miljönämnden kommer att vara ansluten till tjänsten Mina meddelanden som möjliggör att beslut kan skickas säkert till kunderna via digitala brevlådor. Troligtvis är det heller inte långt till digital kundtjänst som kan svara på många av omvärldens frågor inom Miljönämndens område. Inom några år kan det mycket väl finnas möjligheter till digitala handläggare som kan fatta beslut inom enklare ärendetyper där ramarna är givna. Rätt använt kan de nya möjligheterna frigöra resurser så att de mänskliga förmågorna läggs på mer komplicerade ärendetyper eller sådant som nämnden i dagsläget är tvungen att prioritera ned.

3. Reglemente

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn för kommunens räkning enligt miljöbalken och föreskrifter vad gäller miljö- och hälsoskyddsområdet men med vissa undantag. Nämnden har också ansvar för den prövning och kontroll som ankommer kommunen enligt livsmedelslagen och föreskrifter, samt för handläggning enligt smittskyddslagen, tillsyn och övriga åligganden enligt alkohollagen för den som bedriver anmälningspliktig servering eller detaljhandel med öl samt kontroll enligt lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel. Nämnden ansvarar även för tillsyn enligt tobakslagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare och lagen om sprängämnesprekursorer. Miljönämnden ansvarar för planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor eller andra frågor inom nämndens ansvarsområde berörs, samt för att följa utvecklingen inom ansvarsområdet och därvid utarbeta påkallade förslag.

Miljönämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt ansvarsområde. Vidare ska nämnden utifrån de tre dimensionerna ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling i kommunen.

Nämnden har rätt att på egen hand eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden där detta följer av lag eller annan författning, eller av Kommunfullmäktiges beslut.

Miljönämnden har rapporteringskyldighet till såväl programnämnd som Kommunfullmäktige och ska samverka med bland andra programnämnden och lämna de uppgifter som behövs för att programnämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter. Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt i enlighet med styrdokument, givna förutsättningar med mera samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och god ekonomisk hushållning. Verksamhetsutvecklingen ska utföras med den värdegrund och de principer som *Övergripande strategier och budget* förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs i grunduppdraget och uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också god planering av varje nämnds resurser.

Läsanvisning

Här sammanfattas de åtaganden nämnden har för att bidra till utveckling och resultat inom Kommunfullmäktiges strategiska områden med fastställda mål. Driftnämndens uppdrag utgår från reglementet för nämndens grunduppdrag och programplan för planeringsåret. För flera av målen anges indikatorer, som signalerar i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Angivna utvecklingsuppdrag förväntas bidra till ökad måluppfyllelse.

4.1 Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2018: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Antal större verksamheter som Miljönämnden aktivt samarbetar med för att öka förståelsen för tillsynsarbetet	2	4	5
DN	Andel tillsynsbesök på IED-anläggningar**, procent	–	100	100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Utökad samarbete med verksamheter där omfattande tillsyn inom hälsoskyddsområdet bedrivs.	Ökad förståelse hos verksamheterna för miljöbalkens tillsynsarbete. Effektivare tillsyn då Miljökontoret och verksamheterna hjälps åt att hitta nya sätt att följa de krav som ställs i lagstiftningen.
DN	Utföra tillsyn på IED-anläggningar** i enlighet med plan	Samtliga IED-anläggningar ska besökas under året. På så sätt bidrar nämnden till att säkerställa att de industriella

	utsläppens inverkan på miljön hålls nere, i enlighet med direktivet.
--	--

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Anläggningar som omfattas av industriutsläppsdirektivet (Industrial Emissions Directive, IED)

Mål: Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Minskad fosforbelastning från små avlopp i relation till beräknat utsläpp av fosfor 2010, i procent**	39	43	50
DN	Utförd tillsyn av okända enskilda avlopp	460	450	500

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Koppla samman energi- och klimatrådgivningen med miljötillsynen för att vara ett stöd till företagen för att energieffektivisera och minska klimatbelastningen	Med stöd av miljöbalken finns möjlighet för Miljönämnden att utföra energitillsyn hos företag. Vid tillsynen finns rådgivare med som erbjuder sitt stöd i energieffektiviseringen, vilket ökar chanserna för företagen att lyckas minska sin klimatbelastning. Detta kan företagarna vinna ekonomiskt på, samtidigt som alla kan vinna på att klimatbelastningen minskar. Uppdraget som har pågått i några år finns med i klimatstrategin och omnämns även i kommunens <i>Övergripande strategier och budget</i> .
DN	Nämnden ska erbjuda företag att miljödiplomera sig	Ett miljödiplomerat företag arbetar aktivt för att visa miljöhänsyn och för att minska sin klimatbelastning, vilket leder till ekologisk hållbarhet. Företagen kan dessutom tjäna på det ur ett ekonomiskt perspektiv, beroende på vilka krav som konsumenterna ställer på företagen.
DN	Återrapportera till nämnden senast den 1 maj vilka uppdrag som ligger på nämnden utifrån de strategier och planer som listas under rubrik 6.2 och hur statusen är för dessa.	De planer och strategier som redovisas under rubrik 6.2 och som beslutats av framförallt Kommunfullmäktige följs upp i resultatdialoger mellan förvaltningschef och kommundirektör. För att Miljönämnden ska få en bild av vad detta innebär för förvaltningen och nämnden ska en muntlig rapport avges i nämnden.
DN	Tillsyn av små avlopp i syfte att minska deras fosforbelastning och därmed deras negativa påverkan på vattendrag och sjöar	Bidra till en högre ekologisk status i våra vattendrag genom att säkerställa att fosforbelastningen från små avlopp minskar. Målet i vattenplanen är en minskning med 40 % 2021 (vilket innebär att förbud på avloppen måste sättas senast år 2017**) jämfört med beräknade fosforutsläpp 2010. Miljönämnden siktar högre än så.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Indikatorns redovisade resultat har en viss inbyggd fördröjning. De resultat som visas grundar sig i hur många icke godkända avlopp som har fått förbud. Fastighetsägaren har sedan i praktiken tre år på sig att åtgärda avloppet, vilket innebär att den faktiska utsläppsminskningen sker max tre år efter redovisat resultat. Att en 43-procentig minskning (enligt prognos) nås 2017 innebär en faktisk minskning med 43 procent senast i januari 2021. Målet i vattenplanen visar på vad den faktiska minskningen ska vara 2021. Målet kommer alltså att uppnås tack vare de förbud som har satts till och med år 2017. Eftersom målet kommer att nås väljer nu Miljönämnden att sätta nya mål som går ännu längre.

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Nöjd-kund-index (SKL Insikten), företagarnas nöjdhet med kommunens service- och myndighetsutövning**		Delårsutfall	
	Tillsyn enligt miljöbalken, totalt	75	70	≥70
	– kvinnor	81	–**	
	– män	73	71	
	Tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen, totalt	78	78	≥70
	– kvinnor	80	84	
	– män	77	76	
PN	Servicegaranti: Kontrollbesök inom två månader, andel uppfyllda i procent	96	95	90–100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Utöka antalet e-tjänster och andra digitala metoder och arbetssätt för effektivisering och hög kvalitet i leveransen till mottagare av tjänsterna.	Målet är att i allt större utsträckning ha helt digitala kedjor och att uppmuntra användningen e-tjänster. Antalet e-tjänster utvecklas successivt. För programområdet har tre gemensamma utvecklingsområden identifierats: den smarta staden, digital dialog och digital samhällsbyggnadsprocess.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) För få svaranden för att ge ett resultat på denna nivå.

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
KF**	Andel enheter med HME-värde*** på minst 78, procent	75	Utfall: 50	100
KF**	Anställningstrygghetsindex****	97,1	100	Behålla
	– kvinnor	97,3	100	
	– män	96,4	99,8	
KF**	Andel chefer med 10–30 medarbetare, procent	67	100	Behålla
	– kvinnor	100	100	
	– män	50	100	

Utvecklingsuppdrag		Kommentarer och förväntade effekter
DN	Arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete genom kvartalsvisa uppföljningar av arbetsmiljön med enkäter till förvaltningen, samt arbete med metoden Kraftkartan (som finns i projektet STAMINA).	Uppdraget kopplas samman med det uppdrag som nämnden fattade beslut om i handlingsplanen för en hållbar handlingsplan för kvinnor och män, där förvaltningens jämlikhetsgrupp gavs i uppdrag att anordna en utbildning kring normer och normkritik. De direkta effekterna av att arbeta med metoden Kraftkartan är att medarbetarna får verktyg att själva förbättra arbetsmiljön. Den förväntade effekten av de kvartalsvisa uppföljningarna är att cheferna får verktyg att följa arbetsmiljön och att de snabbt kan sätta in åtgärder vid behov.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Indikatorn kommer direkt från en bilaga till kommunens *Övergripande strategier och budget*, beslutad av Kommunfullmäktige

****) Värde för hållbart medarbetarengagemang

*****) Bestående av andel timavlönade årsarbetare (åa), antal personer per timavlönad åa, andel med heltidsanställning och andel med tillsvidareanställning

Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Bidra i arbetet med att ta fram programgemensam lokalförsörjningsplan.	Det är viktigt att lyfta upp vilka behov som finns nu och i framtiden för verksamheterna och att det tydligt kommuniceras i lokalförsörjningsplanen och i investeringsprogrammet.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

PN/DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Avgiftsfinansieringsgrad, %	54	49	55
KF**	Ramavvikelse, mnkr	+2,3	+0,6	0
DN	Andel planerade och fakturerade kontrolltimmar som genomförs under året, procent (Livsmedel)	105	90	100

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Synliggöra de ekonomiska konsekvenserna av den växande staden inom programområdet	Det handlar om att ta fram nycklar som synliggör volymuppräknningar för den skattefinansierade verksamheten. Vad är kostnadsdrivande utifrån att staden växer och de volymökningar som det medför? Vad kommer kommande investeringar medföra i

		kostnader? Schabloner bör användas. Utgångspunkten är att synliggöra dessa volymökningar utifrån att nuvarande kvalitet bibehålls.
PN	Inom sitt verksamhetsområde i tidigt skede bidra i planeringen av den växande staden.	Alla perspektiv inom samhällsbyggnadsprocessen behöver införlivas i arbetet med att planera för och genomföra insatser inom den växande staden. Det är allas ansvar att bidra i ett så tidigt skede som möjligt för att skapa en kvalitet och hållbarhet i måluppfyllelsen.
DN	Livsmedelsenhetens inestående kontrolltid ska minska till dess att den ligger i linje med kontrollplanens ambitionsnivå.	Innestående kontrolltid är sådan tid som företagen har betalat för i förväg. Företagen betalar in pengar varje år och samlar därmed ihop tid för kontroll. När företagen har samlat ihop tillräckligt med tid utför Livsmedelsenheten kontrollen. Den ena delen av den inestående kontrolltiden är planerad och utgörs av en tidspott för verksamheter som väntar på kontroll, men som inte har betalat för så pass mycket tid att en kontroll är genomförbar. Den andra delen utgörs av kontrolltid som borde ha utförts, men som av en eller annan anledning ännu inte har utförts. Denna del av den inestående kontrolltiden ska arbetas av under året.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

**) Indikatorn kommer direkt från en bilaga till kommunens *Övergripande strategier och budget*, beslutad av Kommunfullmäktige

4.2 Människors egenmakt

Ur ÖSB 2018: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt utse område/områden för medborgardialog och utföra dessa.	Medborgardialog som metod är inte tillämplig för Miljönämnden. Miljönämnden arbetar dock med att involvera eleverna vid tillsyn av skolor.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Fortsätta arbetet med Karlslunds framtida utveckling	Målet är att Karlslund ska bli ett självklart friluftsstråk/utflyktsmål som örebroare (och turister) besöker för rekreation och upplevelser. Uppdraget bidrar till att stärka de västra stadsdelarna. Programnämnden ansvarar för uppdraget.
PN	Utveckla Brunnsparken till en stadsdelspark ur ett kortsiktigt respektive långsiktigt perspektiv	Programnämnden ansvarar för uppdraget.
PN	Utveckla CV-området aktivt bidra skapa en helt ny stadsdel	Programnämnden ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt (Totala antalet utförda genderbudgetanalyser, nytt mått så mätthistorik saknas)	0	0	Målvärde saknas

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Medverka i att skapa bättre förutsättningar för de EU-migranter som lever i tillfälliga bosättningar i kommunen.	I samarbete med andra förvaltningar och organisationer ska förutsättningar skapas för att ge de boende i tillfälliga bosättningar ett drägligare liv. För Miljönämndens del kan det handla om att bidra till förbättrad information, kommunikation och tillvägagångssätt vid avvisning från bosättningarna. Relevansen för Miljönämnden ligger i att nedskräpningsproblematiken minskar i och med färre eller bättre fungerande bosättningar.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3 Barns och ungas behov

Ur ÖSB 2018: Alla barn förtjänar en god barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete med såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Möjliggöra tillskapandet av fler ”gröna skolgårdar”.	Uppdraget handlar om att bidra till arbetet som beskrivs i direktiv för ”Funktionsprogram för utemiljö i förskola och skola”, Programnämnd barn och utbildning är ansvarig nämnd. Målet är att säkerställa goda förutsättningar för hög kvalitet på utemiljöer i pedagogiska verksamheter.
DN	Medverka i arbetet med <i>Skolgårdsvärde</i> för skolans och förskolors friyta.	Miljönämnden ska medverka i att <i>Skolgårdsvärde</i> börjar användas som ett verktyg för att möjliggöra goda friytor på skolor och förskolor där riktlinjerna för storleken på friytan inte uppnås. Arbetet leds av Programnämnd barn och utbildning.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4 Trygg välfärd

Ur ÖSB 2018: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet och då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Andel genomförda tobaks- och folkölskontroller enligt plan, procent	–	90	100

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Trygghetsskapande åtgärder som gör att kommunens offentliga rum upplevs attraktiva, trygga och tillgängliga för alla oavsett kön och ålder	Människor skapar trygghet, vilket gör att vår upplevda trygghet stärks då vi vistas i utomhusmiljöer där andra människor rör sig. En trygg stadsmiljö skapar förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. Tekniska nämnden ansvarar för samordningen av uppdraget inom programområdet. Alla nämnder bidrar till arbetet inom Brottsförebyggande rådet (BRÅ).
PN	Bidra till det kommungemensamma arbetet inom tillgänglighetsrådet	Örebro kommun ska fortsätta arbetet med att tillgänglighetsanpassa våra offentliga miljöer. En handlingsplan håller på att tas fram för att stötta arbetet med att undanröja enkelt avhjälpta hinder inom kommunen. Kommunens tillgänglighetsråd ansvarar för arbetet och handlingsplanen förväntas vara färdig under 2018. Driftsnämnderna bidrar med sin kompetens efter behov och efterfrågan. Det är viktigt att perspektiven kommer med i tidiga skeden i planeringen av den växande staden.
DN	Lika många tobaks- och folkölskontroller som det finns försäljningsanläggningar ska genomföras	Målet om att det ska genomföras lika många kontroller som det finns försäljningsställen har påförts av Länsstyrelsen, som är kontrollmyndighet för Miljönämndens tobaks- och folkölskontroll.
DN	Återrapportera senast den 1 juni till Miljönämnden om arbetet utifrån lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.	Miljönämnden har från och med 2018 i sitt reglemente i uppdrag att utöva tillsyn i enlighet med lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Genom att återrapportera till nämnden får ledamöterna information om hur arbetet fortgår, samtidigt som eventuella hinder kan lyftas.
DN	Tillsyn av buller på konserter och evenemang.	En del i ett hållbart samhälle är att invånarna känner sig trygga under evenemang och i sin hemmiljö. Miljönämndens tillsyn av buller på konserter och

		evenemang minskar risken för olägenhet i samband med höga bullernivåer och ökar därmed invånarnas trygghet.
DN	Genomföra tillsyn på märkning av kemiska produkter inom detaljhandeln	Tillsynen skapar förutsättningar för invånarna att göra korrekta val och säkerställer att de produkter som finns i handeln uppfyller lagstiftningens krav.

*) PN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=Indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

5 Planering för nämndens resurser

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet (se kapitel 3) och god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (medarbetare, lokaler och IT) beskrivs under relevanta mål i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

Kommunens budget ska vara i balans vid årets slut. När program- och driftsnämnder ser risker för ett överskridande ska åtgärder omedelbart vidtas (Ur ÖSB 2018)

I kapitel 4 sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet, det vill säga att Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar. I det här avsnittet redogör nämnden för de ekonomiska förutsättningar den har under det kommande verksamhetsåret.

5.1.1 Driftnämndens samlade ekonomi

Inför 2018	Budget
<i>Belopp i tkr</i>	2018
Budget 2017	-15 558
Överfört från 2016	369
Lönekomp 2017	-187
Lönekomp 2018	-529
Komp höjt PO 2018	-169
Omprövningskrav	129
Nettokostnad	-15 945

Miljönämndens totala driftram uppgår till 15 945 tkr och har från föregående år utökats med totalt 387 tkr. Budgetramen har minskat med 369 tkr med avseende på överfört resultat från 2016. Nämnden har kompenserats dels för löneökningar, dels för ett höjt personalomkostnadspålägg. Kompensationen avseende 2018 års löneökningar har lagts under planeringsreserven för att sedan fördelas ut till enheterna efter årets löneöversyn. Utöver det finns ett omprövningskrav på 129 tkr.

5.1.2 Planeringsreserv för driftnämnden

Kompensationen avseende 2018 års löneökningar har lagts under planeringsreserven för att sedan fördelas ut till enheterna efter årets löneöversyn.

5.1.3 Effektiviseringskrav

För Miljönämndens del finns ett effektiviseringskrav att sänka nettokostnaderna med 129 tkr. Kravet hanteras främst genom ökad debiteringsgrad i tillsynen.

5.1.4 Enheternas budgetramar

Nämnd	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	-90	0
5 Personalkostnader	-570	-652	-710
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	0	0	0
7 Övriga kostnader	-135	-22	-48
Planeringsreserv	-645	-369	-529
Netto	-1 350	-1 133	-1 287

Förutom budget för nämndens egen verksamhet ryms budget för årets löneökningar på förvaltningen. För 2018 finns 529 tkr att fördela ut på enheterna för årets löneökningar.

Miljödiplomering	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	300	180	240
Summa Intäkter	300	180	240
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-219	-101	-159
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-4	-6	-4
7 Övriga kostnader	-77	-73	-77
Summa Kostnader	-300	-180	-240
Netto	0	0	0

Den externa miljödiplomeringen budgeterar en något mindre omfattning än tidigare år.

Ledning	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	219	105	163
Summa Intäkter	219	105	163
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-287	-326	-466
5 Personalkostnader	-2 990	-2 904	-2 375
6A Lokalhyror	-1 120	-1 126	-1 135
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-1 057	-1 094	-1 092
7 Övriga kostnader	-2 147	-2 154	-2 050
Summa Kostnader	-7 601	-7 604	-7 118
Netto	-7 382	-7 499	-6 955

Inom enheten budgeteras ett gemensamt vakansavdrag för alla enheter, varför personalkostnaderna budgeteras 615 tkr lägre än 2017.

Livsmedel	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	4 057	4 100	4 967
Summa Intäkter	4 057	4 100	4 967
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	0	0
5 Personalkostnader	-4 852	-5 093	-5 932
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-32	-47	-35
7 Övriga kostnader	-123	-133	-123
Summa Kostnader	-5 007	-5 273	-6 090
Netto	-950	-1 173	-1 123

Enheten budgeterar en nettokostnadsökning på 173 tkr mot tidigare år. Intäkterna budgeteras högre genom att enheten beräknar att minska den inestående kontrolltiden till en lägre nivå. Personalkostnader rymmer en utökning med en tjänst.

Hälsoskydd	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	4 570	4 337	3 965
Summa Intäkter	4 570	4 337	3 965
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-20	-27	0
5 Personalkostnader	-7 039	-6 777	-7 102
6A Lokalhyror	0	0	0
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-10	-10	0
7 Övriga kostnader	-140	-200	-180
Summa Kostnader	-7 209	-7 014	-7 282
Netto	-2 639	-2 677	-3 317

Enheten budgeterar lägre intäkter än tidigare år, främst inom avgifter för tillsyn av avlopp med -800 tkr.

Miljöskydd	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	5 680	5 767	6 260
Summa Intäkter	5 680	5 767	6 260
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	0	0
5 Personalkostnader	-8 691	-7 917	-9 333
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-65	-40	-30
7 Övriga kostnader	-162	-302	-160
Summa Kostnader	-8 918	-8 259	-9 523
Netto	-3 238	-2 492	-3 263

Miljöskydd räknar med högre intäkter med 500 tkr inom timavgifter till 2018.

5.1.5 Investeringar

Programnämnd samhällsbyggnad har i sin ekonomiska plan avsatt investeringsutrymme för inköp av redskap och övriga inventarier. Dessa kommer att fördelas ut till nämnderna i början av 2018. Kapitalkostnadsökningarna för dessa ska finansieras inom respektive verksamhets driftbudget.

6 Planering för övriga åtaganden

6.1 Kommunövergripande åtaganden

Örebro kommun blir en hållbar kommun, ur ett socialt, ett ekologiskt och ett ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Dessa åtaganden kommer följas upp i delår 2 och årsberättelsen dels genom att nämnden genom en markering får visa om arbetet med åtagandet fungerar bra, kommer utvecklas eller om nämnden behöver stöd, dels i resultatdialoger.

Åtagande
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i klimatstrategin utförs
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i strategin Giftfritt Örebro utförs
ANDT: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och förebyggande arbete sker enligt kommunens strategi med fokus på förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak.
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för en hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs
Grön miljö: Nämnden ansvarar för att de åtgärder som fastställts i grönstrategin utförs
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i strategin för ett jämställt Örebro utförs
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i handlingsplanen för barn i ekonomiskt utsatta hushåll utförs
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter samt våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i jämställdhets- och ickediskrimineringsplanen utförs
Nämndens ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället
Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden

Bilagor

Bilaga 1 Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	2014	2015	2016	Progn. 2017	Bedöm. 2018
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	142 618	144 200	146 631	149 554*	151 885
– kvinnor	72 400	73 162	74 171	75 544*	76 624
– män	70 218	71 038	72 460	74 010*	75 261
Anställda					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	38	44,9	51	52	55
– kvinnor	31	34,0	37	37	37
– män	7	10,9	14	15	18
Antal visstidsanställda, årsarbetare	6	1	3	2	0
– kvinnor	4	0	3	1	0
– män	2	1	0	1	0
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	2,7	8,9	9,5	8,7	Minska
– kvinnor	3,2	8,8	9,9	10,7	
– män	1,4	9,1	8,4	4,0	
Korttidssjukfrånvaro**	4,6	6,3	6,7	7,6	Minska
– kvinnor	5,2	6,9	7,3	6,9	
– män	2,9	3,9	4,9	9,1	
Långtidssjukfrånvaro***	35,6	49,4	60,2	64,8	Minska
– kvinnor	41,2	43,4	59,3	74,0	
– män	0,0	69,0	63,1	8,5	
Organisationsutveckling					
Antal intraprenader	0	0	0	0	0
Antal entreprenader <hela enheter>	0	0	0	0	0
Hälsoskyddsenheten, antal					
Värmepumpsärenden	229	482	236	200	200
Klagomålsärenden	107	104	132	150	150
Bullerärenden	44	32	42	40	40
Godkända avlopp	1 650	2 200	2 700	3 400	4 000
Tillstånd för avloppsanläggningar	233	336	336	270	300
Livsmedelsenheten, antal					
Klagomålsärenden, inkl. matförgiftn.	–	–	65	160	Öka
Riskklassade livsmedelsobjekt	1 100	1 062	1 083	1 147	Öka
Kontrollbesök, fasta objekt	1 024	902	884	934	Öka
Tillsynsbesök, folkölsobjekt	23	28	22	40	Öka
Tillsynsbesök, tobaksobjekt	61	46	54	98	Öka
Kontrollbesök, receptfria läkemedel	28	26	21	24	24
Anmälan om registrering	188	154	159	170	175
Miljöskyddsenheten, antal					
Klagomålsärenden	67	68	100	100	70
Tillsynsbesök, A-objekt	3	3	3	3	3
Tillsynsbesök, B-objekt	34	37	28	39	38
Tillsynsbesök, C-objekt	40	36	54	50	45
Tillsynsbesök, U-objekt	196	194	288	200	

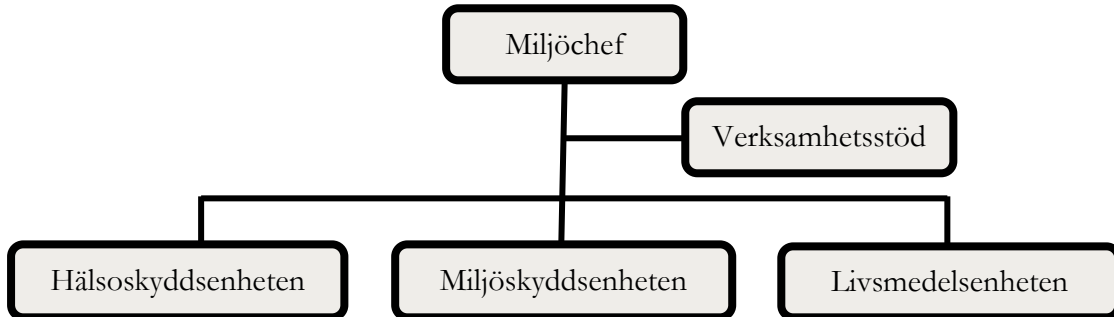
* Befolkningsprognosen gjordes tidigt under 2017. Befolkningen ser ut att ha passerat 150 000 personer, vilket är en differens från prognosen om cirka 500 personer totalt. Någon officiell, ny prognos har dock inte gjorts.

** Antal dagar i snitt per medarbetare och år som försvinner på grund av kortare (≤14 dagar) sjukfrånvaro.

*** Andel sjukfrånvaro i procent som utgörs av sjukfrånvaro fr.o.m. dag 60 (≥60 dagar).

Bilaga 2 Driftnämndens organisation

Miljökontorets organisation

Verksamhetsstöd är ett nytt namn på det som tidigare benämndes ”kansliet”.
Organisationsstrukturen är oförändrad jämfört med tidigare år.

Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Örebro kommuns huvudsakliga uppdrag är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare i livets olika skeden. Ett annat viktigt uppdrag är att ha en ledande roll i arbetet med att utveckla Örebro och Örebroregionen i samverkan med andra aktörer – kort sagt att stärka kommunens varumärke för att understödja tillväxt, ökad sysselsättning och därmed en stärkt välfärd. För att lyckas med detta krävs en god styrning av verksamheten.

Styrningen sker utifrån fyra strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden och mål som gäller för perioden 2016–2018. Varje år ska målen mätas av mot de av kommunfullmäktige beslutade indikatorerna. (Ur ÖSB 2018)